[2019] 1 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 8

ਰਵੀ ਅਗਰਵਾਲ

ਬਨਾਮ

ਭਾਰਤ ਸੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰ

(2017 ਦੀ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ (ਸਿਵਲ) ਨੰਬਰ 1107)

ਜਨਵਰੀ 03, 2019

[ਏ. ਕੇ. ਸੀਕਰੀ, ਅਸ਼ੋਕ ਭੂਸ਼ਣ ਅਤੇ ਐਸ. ਅਬਦੁਲ ਨਜ਼ੀਰ, ਜੇ.ਜੇ.]

ਆਮਦਨ ਕਰ ਐਕਟ, 1961 - ਧਾਰਾ 80DD - ਧਾਰਾ 80DD ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰੋਤਸਾਹਨ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੀ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਆਸ਼ਰਿਤ ਅਪਾਹਜ ਵਿਅਕਤੀ ਹਨ - ਉਕਤ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਵਿਵਸਥਾ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ, LIC ਨੇ ਅਪੰਗ ਆਸ਼ਰਿਤਾਂ ਦੇ ਲਾਭ ਲਈ 'ਜੀਵਨ ਆਧਾਰ' ਨਾਮ ਦੀ ਬੀਮਾ ਪਾਲਸੀ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ - ਅਪਾਹਜ ਬੱਚਿਆਂ ਦੇ ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ ਦਾਇਰ ਪਟੀਸ਼ਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮਾਪਿਆਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਬੱਚਿਆਂ ਦੀ ਰੋਜ਼ੀ-ਰੋਟੀ ਲਈ LIC ਦੀ ਜੀਵਨ ਆਧਾਰ ਪਾਲਿਸੀ (ਸਾਰਣੀ 114) ਲਈ ਹੈ - ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਸਰਕੂਲਰ ਨੰ. CO/CRM/PS/622/ ਆਮਦਨ ਕਰ ਵਿਭਾਗ ਵੱਲੋਂ 24 ਜਨਵਰੀ, 2008 ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਵਿਵਸਥਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਪ੍ਰਸਤਾਵਕ/ਜੀਵਨ ਬੀਮਾਯੁਕਤ ਦੇ ਬਚਣ ਤੱਕ ਆਸ਼ਰਿਤ ਨੂੰ ਕੋਈ ਲਾਭ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ - ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੀ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਸੀ ਕਿ ਅਜਿਹੀ ਵਿਵਸਥਾ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਕੇ, ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਅਜਿਹੇ ਅਪਾਹਜ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਮਾਪਿਆਂ/ਸਰਪ੍ਰਸਤ ਦੇ ਜੀਵਨ ਕਾਲ ਦੌਰਾਨ ਸਾਲਾਨਾ ਜਾਂ ਇਕਮੁਸ਼ਤ ਰਕਮ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਅਪੰਗ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਬੀਮੇ ਦਾ ਲਾਭ ਦੇਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਹੋਰ ਜੀਵਨ ਬੀਮਾ ਪਾਲਸੀ ਦੇ ਲਾਭਪਾਤਰੀਆਂ ਨੂੰ ਬੀਮਾ ਪਾਲਿਸੀ ਲੈਣ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਜੀਵਨ ਕਾਲ ਦੌਰਾਨ ਸਾਲਾਨਾ ਪੈਨਸ਼ਨ ਮਿਲ ਰਹੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਨੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਅਨੁਛੇਦ 14 ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਅਪਾਹਜ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਸਮਾਨਤਾ ਦੇ ਬੁਨਿਆਦੀ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕੀਤੀ ਹੈ - ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੀ ਬੇਨਤੀ

ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 80DD ਵਿੱਚ ਢੁਕਵੀਂ ਸੋਧ ਕਰਨ ਦੀ ਸੀ - ਕਿਹਾ: ਧਾਰਾ 80DD ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਅਪੰਗਤਾ ਤੋਂ ਪੀੜਤ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਭਵਿੱਖ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕਰਨਾ ਹੈ, ਅਰਥਾਤ, ਮਾਪੇ/ਸਰਪ੍ਰਸਤ ਦੀ ਮੌਤ ਤੋਂ ਬਾਅਦ - ਧਾਰਾ 80DD ਇਹ ਸ਼ਰਤ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਪਾਲਿਸੀ ਦੇ ਤਹਿਤ ਰਕਮ/ਸਾਲਾਨਾ ਰਕਮ ਬੀਮਾਯੁਕਤ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਮੌਤ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੀ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ - ਇਹ ਵਿਧਾਨਕ ਆਦੇਸ਼ ਹੈ - ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਸੰਸਦ ਨੂੰ ਇੱਕ ਨਿਰਧਾਰਤ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਸੋਧ ਕਰਨ ਜਾਂ ਕਾਨੂੰਨੀ ਵਿਵਸਥਾ ਕਰਨ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਦੇ ਸਕਦੀ - ਅਦਾਲਤ ਸਿਰਫ ਇਹ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਨਿਆਂਇਕ ਸਮੀਖਿਆ ਦੀ ਆਪਣੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦਿਆਂ, ਕਿ ਕੀ ਅਜਿਹੀ ਵਿਵਸਥਾ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਯੋਜਨਾ ਦੇ ਮਸਟਰ ਨੂੰ ਪਾਸ ਕਰਦੀ ਹੈ - ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਨੇ ਸਫਲਤਾਪੂਰਵਕ ਦਿਖਾਇਆ ਕਿ ਮੁੱਖ ਵਿਵਸਥਾ ਵਾਜਬ ਵਰਗੀਕਰਨ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਸੀ, ਜਿਸ ਦੇ ਪਿੱਛੇ ਇੱਕ ਜਾਇਜ਼ ਤਰਕਸ਼ੀਲਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਉਦੇਸ਼ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ - ਹਾਲਾਂਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਇਹ ਦੱਸਣ ਵਿੱਚ ਜਾਇਜ਼ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹੇ ਸਖਤ ਮਾਮਲੇ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ ਜਿੱਥੇ ਅਪਾਹਜ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਸਾਲਾਨਾ ਭੁਗਤਾਨ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮਾਪਿਆਂ/ਸਰਪ੍ਰਸਤਾਂ ਦੇ ਜੀਵਨ ਕਾਲ ਦੌਰਾਨ ਵੀ ਇਕਮੁਸ਼ਤ ਆਧਾਰ 'ਤੇ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਹ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਇਨ੍ਹਾਂ ਪਹਿਲੂਆਂ ਦਾ ਧਿਆਨ ਰੱਖੇ ਅਤੇ ਧਾਰਾ 80DD ਵਿੱਚ ਲੋੜੀਂਦੀਆਂ ਸੋਧਾਂ ਕਰਕੇ ਢੁਕਵੀਂ ਵਿਵਸਥਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰੇ - ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਸਾਰੇ ਪਹਿਲੂਆਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਇਸ ਵਿਵਸਥਾ 'ਤੇ ਮੁੜ ਵਿਚਾਰ ਕਰੇ ਅਤੇ ਢੁਕਵੀਆਂ ਸੋਧਾਂ ਕਰਨ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਤਲਾਸ਼ੇ - ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ - ਸਮਾਜਿਕ ਨਿਆਂ - ਅਪੰਗਤਾ - ਜਨਹਿਤ ਪਟੀਸ਼ਨ - ਭਾਰਤ ਦਾ ਸੰਵਿਧਾਨ - ਅਨੁਛੇਦ 14

XXXXXX

ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕਰਦਿਆਂ , ਇਹ ਅਦਾਲਤ

ਕਿਹਾ ਕਿ :1. ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 80DD ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਸੰਸਦ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਇੱਕ ਵਿਵਸਥਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰੋਤਸਾਹਨ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਿਰਭਰ ਅਪਾਹਜ ਵਿਅਕਤੀ ਹਨ। ਪ੍ਰੋਤਸਾਹਨ ਅਜਿਹੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 80DD ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਰਕਮ ਵਿੱਚ ਕਟੌਤੀ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦੇ ਕੇ ਆਮਦਨ ਕਰ ਵਿੱਚ ਰਿਆਇਤਾਂ ਦੇਣਾ ਹੈ ਜੇ ਅਜਿਹੇ ਮਾਪੇ/ਅਪੰਗਤਾ ਵਾਲੇ ਨਿਰਭਰਾਂ ਦੇ ਸਰਪ੍ਰਸਤ ਇਸ ਵਿਵਸਥਾ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਿਸਮ ਦੀਆਂ ਬੀਮਾ ਪਾਲਸੀਆਂ ਲੈਂਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਦਾ ਮਕਸਦ ਇਨ੍ਹਾਂ ਮਾਪਿਆਂ/ਸਰਪ੍ਰਸਤਾਂ ਨੂੰ ਅਪੰਗਤਾ ਵਾਲੇ ਆਸ਼ਰਿਤਾਂ ਦੇ ਲਾਭ ਲਈ ਨਿਯਮਤ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਉਤਸ਼ਾਹਤ ਕਰਨਾ ਹੈ। ਇਸ ਅਰਥ ਵਿੱਚ, ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਨੇ ਆਪਣੀ ਬੁੱਧੀ ਨਾਲ ਅਜਿਹੀਆਂ ਬੀਮਾ ਪਾਲਸੀਆਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਭੁਗਤਾਨ ਕੀਤੇ ਪ੍ਰੀਮੀਅਮ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਮਾਪਿਆਂ/ਸਰਪ੍ਰਸਤ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਅਜਿਹੇ ਯੋਗਦਾਨ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕਟੌਤੀਆਂ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦੇਣਾ ਉਚਿਤ ਸਮਝਿਆ। ਬੇਸ਼ਕ, ਇਹ ਕਟੌਤੀ ਕੇਵਲ ਉਦੋਂ ਹੀ ਸਵੀਕਾਰਯੋਗ ਹੈ ਜਦੋਂ ਇਸ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸ਼ਰਤਾਂ ਪੂਰੀਆਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ। [ਪੈਰਾ 15] [20-F-H]

2.1 ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਅਧੀਨ ਬੀਮਾ ਪਾਲਸੀ ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ, ਇਸ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸ਼ਰਤ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਮਾਪੇ/ਸਰਪ੍ਰਸਤ/ਜੀਵਨ ਬੀਮਾਯੁਕਤ ਦੇ ਜੀਵਨ ਕਾਲ ਦੌਰਾਨ ਅਪਾਹਜ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਰਕਮ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਇਹ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 80DD (2) (ਬੀ) ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ। ਕੁਝ ਹੱਦ ਤੱਕ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਨੂੰ ਇਸ ਪੱਖ ਵਿੱਚ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਜਾਇਜ਼ ਠਹਿਰਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਅਪਾਹਜ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਲਾਭ ਲਈ ਵੀ ਇਹ ਫੰਡ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਅਜਿਹੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਸਿਰਫ ਇਸ ਕਰਕੇ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਕਿਉਂਕਿ ਬੀਮਾਯੁਕਤ ਜੋ ਮਾਪੇ / ਸਰਪ੍ਰਸਤ ਹੈ ਅਜੇ ਵੀ ਜ਼ਿੰਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਉਦੋਂ ਵੀ ਵਾਪਰੇਗਾ ਜਦੋਂ ਉਕਤ ਪਾਲਸੀ ਲਈ ਪੂਰਾ ਪ੍ਰੀਮੀਅਮ

ਅਦਾ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੋਵੇ। ਪਾਲਿਸੀ ਵਿੱਚ ਪਰਿਪੱਕਤਾ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਕਈ ਸਾਲਾਂ ਲਈ ਪੂਰਾ ਪ੍ਰੀਮੀਅਮ ਬਣਾਉਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਭਾਵ ਪਾਲਸੀ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੇ ਦੌਰਾਨ, ਰਕਮ ਅਜੇ ਵੀ LIC ਕੋਲ ਰਹੇਗੀ। ਅਜਿਹਾ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਅਜਿਹੀ ਨੀਤੀ ਦੇ ਪਿੱਛੇ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਬਿਲਕੁਲ ਵੱਖਰਾ ਹੈ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਧਾਰਾ 80DD ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਵਿੱਤ ਬਿੱਲ, 1998 ਦੇ ਵਿਆਖਿਆਤਮਕ ਮੈਮੋਰੰਡਮ ਤੋਂ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿਸ ਦੁਆਰਾ ਇਹ ਵਿਵਸਥਾ ਜੋੜੀ ਗਈ ਸੀ, ਉਦੇਸ਼ ਅਪੰਗਤਾ ਤੋਂ ਪੀੜਤ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਭਵਿੱਖ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕਰਨਾ ਹੈ, ਅਰਥਾਤ, ਮਾਪਿਆਂ / ਸਰਪ੍ਰਸਤ ਦੀ ਮੌਤ ਤੋਂ ਬਾਅਦ। ਧਾਰਨਾ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਉਸਦੇ ਜੀਵਨ ਕਾਲ ਦੌਰਾਨ, ਮਾਪੇ / ਸਰਪ੍ਰਸਤ ਆਪਣੇ ਅਪਾਹਜ ਬੱਚੇ ਦੀ ਦੇਖਭਾਲ ਕਰਨਗੇ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਕਰ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਆਮਦਨ ਤੋਂ ਕਟੌਤੀ ਦਾ ਅਜਿਹਾ ਲਾਭ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 80DD ਵਿੱਚ ਦੱਸੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਸਵੀਕਾਰਯੋਗ ਹੈ। ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਨੇ ਇਹ ਸ਼ਰਤ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਹੈ ਕਿ ਪਾਲਿਸੀ ਦੇ ਤਹਿਤ ਰਕਮ/ਸਾਲਾਨਾ ਰਕਮ ਬੀਮਾਯੁਕਤ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਮੌਤ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੀ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਵਿਧਾਨਕ ਫਤਵਾ ਹੈ। ਇਸ ਵਿਵਸਥਾ ਨੂੰ ਕੋਈ ਚੁਣੌਤੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। (ਪਾਰਸ 16, 17, 18) [21-A-F]

XXXXXX

ਐਸ.ਕੇ. ਦੱਤਾ, ਆਮਦਨ ਕਰ ਅਧਿਕਾਰੀ ਬਨਾਮ ਲਾਰੈਂਸ ਸਿੰਘ ਇੰਗਟੀ **[1968] 2 SCR 165 - ਦਾ ਅਨੁਸਰਣ ਕੀਤਾ।**

ਯੂ.ਪੀ. ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਕਮਲਾ ਪੈਲੇਸ **(2000) 1 SCC 557: [1999] 5 Suppl. SCR 452;** ਆਂਧਰਾ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਨਲਾਮਿਲੀ ਰਾਮੀ ਰੈਡੀ ਅਤੇ ਹੋਰ **(2001) 7 SCC 708: [2001] 2 Suppl. SCR 287- 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ।**

2. ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦਾ ਇਹ ਦੱਸਣਾ ਜਾਇਜ਼ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹੇ ਸਖ਼ਤ ਮਾਮਲੇ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ ਜਿੱਥੇ ਅਪਾਹਜ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਮਾਪਿਆਂ/ਸਰਪ੍ਰਸਤਾਂ ਦੇ ਜੀਵਨ ਕਾਲ ਦੌਰਾਨ ਵੀ ਸਾਲਾਨਾ ਜਾਂ ਇਕਮੁਸ਼ਤ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਭੁਗਤਾਨ ਦੀ ਲੋੜ ਪੈ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਉਦਾਹਰਨ ਲਈ, ਜਿੱਥੇ ਸਰਪ੍ਰਸਤ ਬਹੁਤ ਬੁੱਢਾ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ ਪਰ ਅਜੇ ਵੀ ਜ਼ਿੰਦਾ ਹੈ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਉਹ ਹੁਣ ਹੋਰ ਕਮਾਉਣ ਦੇ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਾਂ ਉਹ ਇੱਕ ਅਜਿਹਾ ਵਿਅਕਤੀ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜੋ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਸੀ ਅਤੇ ਉਕਤ ਸੇਵਾ ਤੋਂ ਸੇਵਾਮੁਕਤ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਆਮਦਨ ਦਾ ਕੋਈ ਸਰੋਤ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ, ਅਜਿਹੇ ਮਾਪੇ/ਸਰਪ੍ਰਸਤ ਲਈ ਆਪਣੇ ਅਪਾਹਜ ਬੱਚੇ ਦੀਆਂ ਡਾਕਟਰੀ ਲੋੜਾਂ ਦੀ ਦੇਖਭਾਲ ਕਰਨਾ ਮੁਸ਼ਕਿਲ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਜਦੋਂ ਉਸਨੇ ਪੂਰਾ ਪ੍ਰੀਮੀਅਮ ਅਦਾ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਵੀ ਅਪਾਹਜ ਵਿਅਕਤੀ ਸਿਰਫ ਇਸ ਲਈ ਕੋਈ ਸਾਲਾਨਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਕਿਉਂਕਿ ਅਜਿਹੇ ਅਪਾਹਜ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਮਾਪੇ / ਸਰਪ੍ਰਸਤ ਅਜੇ ਵੀ ਜ਼ਿੰਦਾ ਹਨ। ਅਜਿਹੀਆਂ ਹੋਰ ਵੀ ਕਈ ਸਥਿਤੀਆਂ ਹੋ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਹ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦਾ ਕੰਮ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਇਨ੍ਹਾਂ ਪਹਿਲੂਆਂ ਦਾ ਧਿਆਨ ਰੱਖੇ ਅਤੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 80DD ਵਿੱਚ ਲੋੜੀਂਦੀਆਂ ਸੋਧਾਂ ਕਰਕੇ ਢੁਕਵੀਂ ਵਿਵਸਥਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰੇ। ਦਰਅਸਲ, ਦਿਵਿਆਂਗ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਲਈ ਮੁੱਖ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੇ ਵੀ ਮਹਿਸੂਸ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਹੋਰ ਪੁਲਿਸ ਧਾਰਕਾਂ ਵਾਂਗ ਜੀਵਨ ਆਧਾਰ ਪਾਲਿਸੀ ਨੂੰ ਵੀ ਪ੍ਰਸਤਾਵਕ ਦੀ 55 ਸਾਲ ਦੀ ਉਮਰ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪਰਿਪੱਕ ਹੋਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਸਾਲਾਨਾ ਰਕਮ LLC ਜਾਂ ਨੈਸ਼ਨਲ ਟਰੱਸਟ ਰਾਹੀਂ ਵੰਡੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਨੂੰ ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਉਜਾਗਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਪਹਿਲੂਆਂ ਸਮੇਤ ਸਾਰੇ ਪਹਿਲੂਆਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਇਸ ਵਿਵਸਥਾ 'ਤੇ ਮੁੜ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਢੁਕਵੀਆਂ ਸੋਧਾਂ ਕਰਨ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਦੀ ਪੜਚੋਲ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। (ਪਾਰਸ 22, 23) [23-E-H; 24-A-B]

XXXXXX

ਕਾਨੂੰਨੀ ਕੇਸ ਹਵਾਲਾ		
[1999] 5 Suppl. SCR 452	'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ	ਪੈਰਾ 19
[1968] 2 SCR 165	ਦਾ ਅਨੁਸਰਣ ਕੀਤਾ	ਪੈਰਾ 20
[2001] 2 Suppl. SCR 287	'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ	ਪੈਰਾ 21

ਸਿਵਲ ਮੂਲ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ: 2017 ਦੀ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ (ਸਿਵਲ) ਨੰਬਰ 1107

ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 32 ਦੇ ਤਹਿਤ।
ਵਿਕਰਮਜੀਤ ਬੈਨਰਜੀ, ASG, ਪ੍ਰਸ਼ਾਂਤ ਸਿੰਘ, ਮੇਰੂਸਾਗਰ ਸਾਮੰਤਰਾਏ, ਰੋਹਿਤ ਰਾਏ, ਲਿਤੇਸ਼ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਾ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਅਨਿਲ ਕਟਿਆਰ, ਆਰ. ਚੰਦਰਚੂੜ, ਕਰਨ ਸ਼ਰਮਾ, ਨਿਤਿਨ ਠੁਕਰਾਲ, ਜਵਾਬਦਾਤਾਵਾਂ ਲਈ ਐਡਵੋਕੇਟਸ।

ਵਿਅਕਤੀਗਤ – ਪਟੀਸ਼ਨਰ

ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਹੇਠਾਂ ਦੁਆਰਾ ਸੁਣਾਇਆ ਗਿਆ

ਏ. ਕੇ. ਸੀਕਰੀ, ਜੇ. 1. ਇਹ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਰਵੀ ਅਗਰਵਾਲ ਨੇ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 32 ਤਹਿਤ ਜਨਹਿੱਤ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਜੋਂ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਇਹ ਪਟੀਸ਼ਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਅਪਾਹਜ ਬੱਚਿਆਂ ਦੇ ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮਾਪਿਆਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਬੱਚਿਆਂ ਦੀ ਰੋਜ਼ੀ-ਰੋਟੀ ਲਈ ਭਾਰਤੀ ਜੀਵਨ ਬੀਮਾ ਨਿਗਮ (ਸੰਖੇਪ ਵਿੱਚ, 'LIC') ਤੋਂ ਜੀਵਨ ਆਧਾਰ ਪਾਲਿਸੀ (ਸਾਰਣੀ 114) ਲਈ ਹੈ। ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਖੁਦ ਇੱਕ

ਅਪਾਹਜ ਵਿਅਕਤੀ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਸੈਰੀਬ੍ਰਲ ਡਿਸਫੇਜੀਆ ਤੋਂ ਪੀੜਤ ਹੈ। ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਆਮਦਨ ਕਰ ਮੁਲਾਂਕਣਕਰਤਾ ਵੀ ਹੈ ਜਿਸ ਦਾ ਆਮਦਨ ਕਰ ਵਿਭਾਗ ਦੁਆਰਾ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸਥਾਈ ਖਾਤਾ ਨੰਬਰ (ਪੈਨ) AAPPA5222M ਹੈ। ਉਸਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਉਠਾਏ ਗਏ ਵਿਸ਼ੇ ਵਿੱਚ ਉਸਦੀ ਕੋਈ ਨਿੱਜੀ ਦਿਲਚਸਪੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜੋ ਉਸਨੇ ਅਪੰਗ ਬੱਚਿਆਂ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਹੈ।

XXXXXX

2. ਆਮਦਨ ਕਰ ਐਕਟ, 1961 ਦੀ ਧਾਰਾ 80DD (ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ 'ਐਕਟ' ਵਜੋਂ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ) ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਜਾਂ ਹਿੰਦੂ ਅਣਵੰਡੇ ਪਰਿਵਾਰ (HUF) ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਦੀ ਮੌਤ ਦੀ ਸੂਰਤ ਵਿੱਚ, ਅਪਾਹਜ ਵਿਅਕਤੀ ਹੋਣ ਦੇ ਨਾਤੇ, ਜਿਸ ਦੇ ਨਾਮ 'ਤੇ ਉਕਤ ਵਿਵਸਥਾ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਯੋਜਨਾ ਦੀ ਸਬਸਕ੍ਰਿਪਸ਼ਨ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਇੱਕ ਨਿਰਭਰ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਲਾਭ ਲਈ ਇੱਕਮੁਸ਼ਤ ਰਕਮ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਇਹ ਇੱਕ ਲੰਬੀ ਵਿਵਸਥਾ ਹੈ, ਸਾਡੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਇਸ ਦੀਆਂ ਉਪ-ਧਾਰਾਵਾਂ (1), (2) ਅਤੇ (3) ਨੂੰ ਦੁਬਾਰਾ ਪੇਸ਼ ਕਰਨਾ ਕਾਫ਼ੀ ਹੋਵੇਗਾ, ਜੋ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹਨ:

"80DD. (1) ਜਿੱਥੇ ਇੱਕ ਮੁਲਾਂਕਣ, ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਜਾਂ ਹਿੰਦੂ ਅਣਵੰਡਿਆ ਪਰਿਵਾਰ, ਜੋ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਵਸਨੀਕ ਹੈ, ਨੇ ਪਿਛਲੇ ਸਾਲ ਦੌਰਾਨ,

(a) ਅਪਾਹਜ ਵਿਅਕਤੀ ਹੋਣ ਦੇ ਨਾਤੇ, ਕਿਸੇ ਨਿਰਭਰ ਦੇ ਡਾਕਟਰੀ ਇਲਾਜ (ਨਰਸਿੰਗ ਸਮੇਤ), ਸਿਖਲਾਈ ਅਤੇ ਮੁੜ ਵਸੇਬੇ ਲਈ ਕੋਈ ਖਰਚਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ; ਜਾਂ

(b) ਜੀਵਨ ਬੀਮਾ ਨਿਗਮ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਬੀਮਾਕਰਤਾ ਜਾਂ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਕ ਜਾਂ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੰਪਨੀ ਦੁਆਰਾ ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਅਤੇ ਨਿਰਭਰ ਦੀ ਦੇਖਭਾਲ ਲਈ ਬੋਰਡ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਵਾਨਿਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸਕੀਮ ਦੇ ਤਹਿਤ ਕਿਸੇ ਵੀ ਰਕਮ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਂ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਵਾਇਆ ਗਿਆ, ਅਪਾਹਜ ਵਿਅਕਤੀ ਹੋਣ ਦੇ ਨਾਤੇ, ਕਰਦਾਤਾ, ਇਸ ਧਾਰਾ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਅਧੀਨ, ਪਿਛਲੇ ਸਾਲ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਉਸਦੀ ਕੁੱਲ ਆਮਦਨ ਵਿੱਚੋਂ 75 ਹਜ਼ਾਰ ਰੁਪਏ ਦੀ ਕਟੌਤੀ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇ:

ਬਸ਼ਰਤੇ ਕਿ ਜਿੱਥੇ ਅਜਿਹਾ ਨਿਰਭਰ ਗੰਭੀਰ ਅਪੰਗਤਾ ਵਾਲਾ ਵਿਅਕਤੀ ਹੈ, ਇਸ ਉਪ-ਧਾਰਾ ਦੀਆਂ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪ੍ਰਭਾਵੀ ਹੋਣਗੀਆਂ ਜਿਵੇਂ "75 ਹਜ਼ਾਰ ਰੁਪਏ" ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੀ ਥਾਂ 'ਤੇ "ਇੱਕ ਸੌ ਪੰਜਾਹ ਹਜ਼ਾਰ ਰੁਪਏ" ਸ਼ਬਦ ਰੱਖੇ ਗਏ ਹੋਣ।

(2) ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਦੀ ਧਾਰਾ (b) ਅਧੀਨ ਕਟੌਤੀ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਕੇਵਲ ਤਾਂ ਹੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ਜੇ ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਪੂਰੀਆਂ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ, ਅਰਥਾਤ:-

(a) ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਦੀ ਧਾਰਾ (b) ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਈ ਗਈ ਸਕੀਮ ਵਿੱਚ ਹਿੰਦੂ ਅਣਵੰਡੇ ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਵਿਅਕਤੀ ਜਾਂ ਮੈਂਬਰ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋਣ ਦੀ ਸੂਰਤ ਵਿੱਚ, ਅਪਾਹਜ ਵਿਅਕਤੀ ਹੋਣ ਦੇ ਨਾਤੇ, ਜਿਸ ਦੇ ਨਾਮ 'ਤੇ ਸਕੀਮ ਦੀ ਸਬਸਕ੍ਰਿਪਸ਼ਨ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਨਿਰਭਰ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਲਾਭ ਲਈ ਸਾਲਾਨਾ ਜਾਂ ਇੱਕਮੁਸ਼ਤ ਰਕਮ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਹੈ:

XXXXXX

(b) ਨਿਰਧਾਰਕ ਜਾਂ ਤਾਂ ਨਿਰਭਰ ਵਿਅਕਤੀ, ਅਪੰਗਤਾ ਵਾਲਾ ਵਿਅਕਤੀ ਹੋਣ ਦੇ ਨਾਤੇ, ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀ ਜਾਂ ਟਰੱਸਟ ਨੂੰ ਅਪੰਗ ਵਿਅਕਤੀ ਹੋਣ ਦੇ ਨਾਤੇ, ਨਿਰਭਰ ਦੇ ਲਾਭ ਲਈ ਭੁਗਤਾਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਨਾਮਜ਼ਦ ਕਰਦਾ ਹੈ।

(3) ਜੇ ਆਸ਼ਰਿਤ, ਅਪਾਹਜ ਵਿਅਕਤੀ ਹੋਣ ਦੇ ਨਾਤੇ, ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਵਿਅਕਤੀ ਜਾਂ ਹਿੰਦੂ ਅਣਵੰਡੇ ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਨੂੰ ਅਗਾਊਂ ਛੱਡ ਦਿੰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਦੀ ਧਾਰਾ (b) ਅਧੀਨ ਅਦਾ ਕੀਤੀ ਜਾਂ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕੀਤੀ ਰਕਮ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਦੀ ਰਕਮ ਨੂੰ ਪਿਛਲੇ ਸਾਲ ਦੀ ਆਮਦਨ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੀ ਰਕਮ ਨਿਰਧਾਰਕ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਈ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਅਨੁਸਾਰ ਉਸ ਦੀ ਪਿਛਲੇ ਸਾਲ ਆਮਦਨ ਵਜੋਂ ਕਰ ਦੇ ਯੋਗ ਹੋਵੇਗੀ ।

3. ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਦੀ ਧਾਰਾ (b) ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਜੇ ਕੋਈ ਨਿਰਧਾਰਕ, ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਜਾਂ HUF ਹੋਣ ਦੇ ਨਾਤੇ, LIC ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਬੀਮਾਕਰਤਾ ਆਦਿ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਬਣਾਈ ਗਈ ਸਕੀਮ ਅਧੀਨ ਕੋਈ ਰਕਮ ਅਦਾ ਕੀਤੀ ਹੈ ਜਾਂ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਵਾਈ ਹੈ, ਤਾਂ ਅਜਿਹਾ ਕਰਦਾਤਾ ਪਿਛਲੇ ਸਾਲ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਆਪਣੀ ਕੁੱਲ ਆਮਦਨ ਵਿੱਚੋਂ 75,000/- ਰੁਪਏ ਦੀ ਕਟੌਤੀ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ। ਇਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੈ ਜੋ ਧਾਰਾ 80DD ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ। ਅਸੀਂ ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਦੀ ਧਾਰਾ (a) ਵਿੱਚ ਦੱਸੀ ਸ਼ਰਤ ਨਾਲ ਚਿੰਤਤ ਹਾਂ। ਇਸ ਸ਼ਰਤ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਅਪਾਹਜ ਆਸ਼ਰਿਤ ਨੂੰ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਮੌਤ ਜਾਂ HUF ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਦੀ ਮੌਤ ਦੀ ਸੂਰਤ ਵਿੱਚ ਸਾਲਾਨਾ ਜਾਂ ਇੱਕਮੁਸ਼ਤ ਭੁਗਤਾਨ ਮਿਲੇਗਾ, ਜਿਸ ਦੇ ਨਾਮ 'ਤੇ ਸਕੀਮ ਦੀ ਸਬਸਕ੍ਰਿਪਸ਼ਨ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਅਪਾਹਜ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਲਾਭ ਲਈ ਉਪਰੋਕਤ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਵਿਵਸਥਾ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ, LIC ਨੇ ਅਪੰਗ ਆਸ਼ਰਿਤਾਂ ਦੇ ਲਾਭ ਲਈ 'ਜੀਵਨ ਆਧਾਰ (ਸਾਰਣੀ 114)' ਨਾਮ ਦੀ ਬੀਮਾ ਪਾਲਸੀ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ, ਉਹ ਮੁਲਾਂਕਣਕਰਤਾ ਜੋ

ਅਪਾਹਜ ਬਚਾਓਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਲਾਭ ਲਈ ਜੀਵਨ ਆਧਾਰ ਪਾਲਿਸੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਉਕਤ ਪਾਲਿਸੀ ਦੇ ਤਹਿਤ ਰਕਮ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਜਾਂ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਵਾਉਂਦੇ ਹਨ, ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 80DD ਵਿੱਚ ਦੱਸੀ ਗਈ ਕਟੌਤੀ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਬਣ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। LIC ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਉਕਤ ਪਾਲਿਸੀ ਦਾ ਸੰਖੇਪ ਇਸ ਯੋਜਨਾ ਦੀਆਂ ਮੁੱਖ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਦੀ ਝਲਕ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਹੈ, ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਹੇਠਾਂ ਦੁਬਾਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ:

"A) ਯੋਜਨਾ ਦਾ ਸੰਖੇਪ

1) ਦਾਖਲੇ 'ਤੇ ਉਮਰ (ਜੀਵਨ ਬੀਮਾਯੁਕਤ) - ਘੱਟੋ ਘੱਟ 22 ਸਾਲ, ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ 65 ਸਾਲ।

(ਅਪਾਹਜ ਨਿਰਭਰ - 1 ਸਾਲ)

ਬੀਮਾਯੁਕਤ ਅਤੇ ਅਪਾਹਜ ਨਿਰਭਰ ਦੀ ਉਮਰ ਨੂੰ ਮਿਆਰੀ ਉਮਰ ਸਬੂਤ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਦਾਖਲ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ।

XXXXXX

2) ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਪ੍ਰੀਮੀਅਮ ਖਤਮ ਕਰਨ ਦੀ ਉਮਰ - 75 ਸਾਲ।

3) ਪ੍ਰੀਮੀਅਮ ਭੁਗਤਾਨ ਮਿਆਦ - 10, 15, 20, 25, 30 ਅਤੇ 35 ਸਾਲ

4) ਪਾਲਿਸੀ ਮਿਆਦ ਇਹ ਪੂਰੀ ਜੀਵਨ ਯੋਜਨਾ ਹੈ।

5) ਬੀਮਾ ਰਕਮ - ਘੱਟੋ ਘੱਟ 50000, ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ - ਕੋਈ ਸੀਮਾ ਨਹੀਂ।

6) ਭੁਗਤਾਨ ਦਾ ਤਰੀਕਾ - ਸਲਾਨਾ, ਛਿਮਾਹੀ, ਤਿਮਾਹੀ, ਮਹੀਨਾਵਾਰ, SSS, ਸਿੰਗਲ ਵੀ।

7) ਭੁਗਤਾਨ ਦੇ ਤਰੀਕੇ 'ਤੇ ਛੋਟ - ਸਾਰਣੀਬੱਧ ਪ੍ਰੀਮੀਅਮ ਦਾ ਸਾਲਾਨਾ 3%, ਸਾਰਣੀਬੱਧ ਪ੍ਰੀਮੀਅਮ ਦਾ ਛਿਮਾਹੀ 1.5%, ਤਿਮਾਹੀ / ਮਹੀਨਾਵਾਰ / SSS - ਕੋਈ ਛੋਟ ਨਹੀਂ।

8) ਉੱਚ ਬੀਮਾ ਰਕਮ 'ਤੇ ਛੋਟ –

25,000 ਤੋਂ 49,999 – 1/- ਰੁਪਏ ਪ੍ਰਤੀ 1000 ਬੀਮਾ ਰਕਮ

50,000 ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਵੱਧ - 2/- ਰੁਪਏ ਪ੍ਰਤੀ 1000 ਬੀਮਾ ਰਕਮ।

9) ਸਾਰੇ ਵਾਧੂ ਮੌਤ ਦਰ ਵਰਗ ਦੀ ਆਗਿਆ ਹੈ।

10) ਸਾਰੀਆਂ ਔਰਤਾਂ ਦੀਆਂ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ ਅਰਥਾਤ I, II, III ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਹੈ।

11) ਸਿਰਫ NMS ਦੀ ਆਗਿਆ ਹੈ, NMG ਦੀ ਨਹੀਂ।

12) ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਫਾਰਮ ਨੰਬਰ 3000 ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਬੀਮਾਯੁਕਤ (ਪ੍ਰਸਤਾਵਕ) ਨੂੰ ਅਪੰਗ ਆਸ਼ਰਿਤ ਦੀ ਅਪੰਗਤਾ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕਰਦਿਆਂ ਇੱਕ ਐਡੰਡਮ ਅਤੇ ਇੱਕ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਵਾਉਣਾ ਪਵੇਗਾ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਦਰਸਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਅਪਾਹਜ ਨਿਰਭਰ ਸਥਾਈ ਸਰੀਰਕ ਅਪੰਗਤਾ (ਅੰਨ੍ਹੇਪਣ ਸਮੇਤ) ਤੋਂ ਪੀੜਤ ਹੈ ਜਾਂ ਨਿਯਮਾਂ ਅਨੁਸਾਰ

ਮਾਨਸਿਕ ਰੋਗ ਗ੍ਰਸਤ ਹੈ ਸਰਕਾਰੀ ਹਸਪਤਾਲ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਡਾਕਟਰ, ਸਰਜਨ, ਓਕੂਲਿਸਟ ਜਾਂ ਮਨੋਚਿਕਿਤਸਕ ਨੂੰ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦੱਸਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਪੰਗਤਾ ਕਾਰਨ ਅਜਿਹੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਆਮ ਕੰਮ ਕਰਨ ਜਾਂ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦੀ ਸਮਰੱਥਾ ਕਿਸੇ ਲਾਭਕਾਰੀ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਜਾਂ ਕਿੱਤੇ ਵਿੱਚ ਕਾਫ਼ੀ ਕਮੀ ਆ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

4. ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਸਰਕੂਲਰ ਨੰ. CO/ CRM/PS/622/23 ਮਿਤੀ 24 ਜਨਵਰੀ, 2008, ਜੋ ਕਿ ਆਮਦਨ ਕਰ ਵਿਭਾਗ ਵੱਲੋਂ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਸਰਕੂਲਰ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਆਸ਼ਰਿਤ ਨੂੰ ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਕੋਈ ਲਾਭ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਪ੍ਰਸਤਾਵਕ/ਜੀਵਨ ਬੀਮਾਯੁਕਤ ਬਚ ਨਹੀਂ ਜਾਂਦਾ। ਇਸ ਸਰਕੂਲਰ ਦਾ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹਿੱਸਾ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ:

XXXXXX

ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅਪਾਹਜ ਆਸ਼ਰਿਤ ਨੂੰ ਮਾਪਿਆਂ/ਬੀਮਾਯੁਕਤ ਦੀ ਮੌਤ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਇਕ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਉਮਰ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸਾਲਾਨਾ ਭੁਗਤਾਨ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦੇਣ ਲਈ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧੀਆਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਈਆਂ ਸਨ। ਪਰ CBDT/ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਆਸ਼ਰਿਤ ਨੂੰ ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਕੋਈ ਲਾਭ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਪ੍ਰਸਤਾਵਕ/ਜੀਵਨ ਬੀਮਾਕਰਤਾ ਬਚ ਨਹੀਂ ਜਾਂਦਾ।

5. ਜੀਵਨ ਆਧਾਰ ਯੋਜਨਾ ਵਿੱਚ ਉਪਰੋਕਤ ਸਰਕੂਲਰ ਦਾ ਵੀ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜਿਸ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਪਾਲਸੀ ਵਿੱਚ ਪਰਿਪੱਕਤਾ ਦਾਅਵੇ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਧਾਰਾ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਦੱਸੀ ਗਈ ਹੈ:

"F. ਪਰਿਪੱਕਤਾ ਦਾਅਵਾ

1) ਲਾਗੂ ਨੀਤੀ ਜਾਂ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਭੁਗਤਾਨ ਕੀਤੀ ਨੀਤੀ

ਪਾਲਿਸੀ ਵਿੱਚ ਪਰਿਪੱਕਤਾ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਸਮੁੱਚੀ ਜੀਵਨ ਪਾਲਸੀਆਂ ਦੇ ਤਹਿਤ ਭਾਵ ਬੀਮਾਯੁਕਤ ਦੁਆਰਾ 80 ਸਾਲ ਦੀ ਉਮਰ ਪੂਰੀ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪਰਿਪੱਕਤਾ ਦਾਅਵੇ ਦੀਆਂ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ: ਇਸ ਪਾਲਿਸੀ ਦੇ ਤਹਿਤ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀਆਂ।

ਇੱਕ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਉਮਰ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਮਾਪਿਆਂ/ਜੀਵਨ ਬੀਮਾਯੁਕਤ ਦੀ ਮੌਤ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਅਪਾਹਜ ਆਸ਼ਰਿਤ ਲਈ ਸਾਲਾਨਾ ਭੁਗਤਾਨ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦੇਣ ਲਈ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧੀਆਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਈਆਂ। ਪਰ CBDT/ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਸਪਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਆਸ਼ਰਿਤ ਨੂੰ ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਕੋਈ ਲਾਭ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਪ੍ਰਸਤਾਵਕ/ਜੀਵਨ ਬੀਮਾਯੁਕਤ ਬਚ ਨਹੀਂ ਜਾਂਦਾ। (co/crm/ps/622/23 ਮਿਤੀ 24/01/2008)।

ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਅਪਾਹਜ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਲਈ ਬਣਾਈ ਗਈ ਇਸ ਪਾਲਿਸੀ ਦੇ ਤਹਿਤ ਪੂਰੀ ਸਬਸਕ੍ਰਿਪਸ਼ਨ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਵੀ ਇਸ ਪਾਲਿਸੀ ਵਿੱਚ ਪਰਿਪੱਕਤਾ ਦਾਅਵਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। ਇਹ ਰਕਮ ਆਸ਼ਰਿਤ ਨੂੰ ਕੇਵਲ ਪ੍ਰਸਤਾਵਕ/ਜੀਵਨ ਬੀਮਾਯੁਕਤ ਦੀ ਮੌਤ 'ਤੇ ਹੀ ਭੁਗਤਾਨਯੋਗ ਹੁੰਦੀ ਹੈ।

6. ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੀ ਦਲੀਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹੀ ਵਿਵਸਥਾ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਕੇ, ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਅਪਾਹਜ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਅਜਿਹੇ ਅਪਾਹਜ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਮਾਪਿਆਂ/ਸਰਪ੍ਰਸਤ ਦੇ ਜੀਵਨ ਕਾਲ ਦੌਰਾਨ ਸਾਲਾਨਾ ਜਾਂ ਇਕਮੁਸ਼ਤ ਰਕਮ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਬੀਮੇ ਦਾ ਲਾਭ ਦੇਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਹੋਰ ਜੀਵਨ ਬੀਮਾ

ਪਾਲਸੀ ਦੇ ਲਾਭਪਾਤਰੀਆਂ ਨੂੰ ਬੀਮਾ ਪਾਲਸੀ ਲੈਣ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਜੀਵਨ ਕਾਲ ਦੌਰਾਨ ਸਾਲਾਨਾ ਪੈਨਸ਼ਨ ਮਿਲ ਰਹੀ ਹੈ। ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਅਨੁਸਾਰ ਇਹ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 14 ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਅਪਾਹਜ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਸਮਾਨਤਾ ਦੇ ਬੁਨਿਆਦੀ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਦਾ ਹੈ।

7. ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਨੇ 6 ਅਗਸਤ, 2014 ਨੂੰ ਭਾਰਤੀ ਬੀਮਾ ਰੈਗੂਲੇਟਰੀ ਅਤੇ ਵਿਕਾਸ ਅਥਾਰਟੀ (IRDA) ਕੋਲ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦਰਜ ਕਰਵਾਈ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਉਕਤ ਅਥਾਰਟੀ ਨੇ ਆਪਣੇ ਜਵਾਬ ਵਿੱਚ ਸੀਬੀਡੀਟੀ ਦੇ 24 ਜਨਵਰੀ, 2008 ਦੇ ਉਪਰੋਕਤ ਸਰਕੂਲਰ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਮਦਦ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਮਰੱਥਾ ਜ਼ਾਹਰ ਕੀਤੀ। ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੇ ਉਪਰੋਕਤ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਨੂੰ ਉਠਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ਦਿਵਿਆਂਗ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਲਈ ਮੁੱਖ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਵੀ ਪਹੁੰਚ ਕੀਤੀ। ਮੁੱਖ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਤਰੀਕਾਂ 'ਤੇ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਸੀਬੀਡੀਟੀ ਨੂੰ ਸਮਾਜਿਕ ਨਿਆਂ ਅਤੇ ਸਸ਼ਕਤੀਕਰਨ ਮੰਤਰਾਲੇ ਦੇ ਅਪਾਹਜ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਸਸ਼ਕਤੀਕਰਨ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਨੈਸ਼ਨਲ ਟਰੱਸਟ ਨਾਲ ਸਲਾਹ-ਮਸ਼ਵਰਾ ਕਰਕੇ ਇਕ ਵਾਰ ਫਿਰ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਦੀ ਸਲਾਹ ਦਿੱਤੀ। ਇਸ ਦਾ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹਿੱਸਾ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ:

XXXXXX

11. 10.03.2015 ਨੂੰ ਸੁਣਵਾਈ ਦੌਰਾਨ, ਇਹ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਕੇਂਦਰੀ ਪ੍ਰਤੱਖ ਟੈਕਸ ਬੋਰਡ (ਸੀ.ਬੀ.ਡੀ.ਟੀ.) ਨੇ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਇਹ ਸਪੁਰਦਗੀ ਕੀਤੀ ਸੀ ਕਿ ਜੀਵਨ ਆਧਾਰ ਨੀਤੀ ਅਧੀਨ ਅਪੰਗਤਾ ਵਾਲੇ ਆਸ਼ਰਿਤਾਂ ਨੂੰ ਸਾਲਾਨਾ ਭੁਗਤਾਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦੇਣ ਦਾ ਮੁੱਦਾ ਕਿਸੇ ਗਾਹਕ ਦੀ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਉਮਰ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਵੇਗਾ। 2007-08 ਲਈ

ਬਜਟ ਅਭਿਆਸ ਦੌਰਾਨ 55, 58 ਜਾਂ 60 ਸਾਲ ਦੀ ਉਮਰ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਸਵੀਕਾਰਯੋਗ ਨਹੀਂ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ।

12. ਦਿਵਿਆਂਗ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਲਈ ਮੁੱਖ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਰੌਸ਼ਨੀ ਵਿੱਚ, ਸੀਬੀਡੀਟੀ ਜਾਂ LIC ਨੂੰ ਕੋਈ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿਉਂਕਿ ਦੱਸੀ ਗਈ ਨੀਤੀ ਜਾਂ ਇਸ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਨਾ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਦੋਸ਼ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਸ ਦਫਤਰ ਦਾ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਕਿ ਜੀਵਨ ਆਧਾਰ ਇਕਲੌਤੀ LIC ਪਾਲਿਸੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜੋ ਆਮਦਨ ਕਰ ਛੋਟ ਦਾ ਲਾਭ ਦਿੰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਅਪਾਹਜ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਕੁਝ ਮਾਪੇ ਹੀ ਕਰ ਛੋਟ ਦਾ ਲਾਭ ਲੈਣ ਦੇ ਯੋਗ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ, ਅਜਿਹੀ ਨੇਕ ਇਰਾਦੇ ਵਾਲੀ ਨੀਤੀ ਨੂੰ ਕਰ ਛੋਟ ਵਰਗੇ ਲਾਭਾਂ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਜੋੜਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ। ਕਿਉਂਕਿ ਪਾਲਿਸੀ ਦਾ ਮੁੱਢਲਾ ਉਦੇਸ਼ ਅਪੰਗਤਾ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਲਾਭ ਪਹੁੰਚਾਉਣਾ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਉਸ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਜੀਵਨ ਕਾਲ ਵਿੱਚ ਜਿੰਨੀ ਜਲਦੀ ਹੋ ਸਕੇ ਸਾਲਾਨਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

13. ਕੇਸ ਨੰਬਰ 2602/1093/2014 ਵਿੱਚ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਦੇ ਇਸ ਦੋਸ਼ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕਿ LIC ਏਜੰਟਾਂ ਅਤੇ ਪੇਸ਼ੇਵਰਾਂ ਨੇ ਪਾਲਸੀ ਵੇਚਣ ਸਮੇਂ ਉਸਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਸੀ ਕਿ ਉਸਦੇ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਬੀਮਾ ਕੀਤੀ ਰਕਮ ਦੇ ਹਰੇਕ ਇੱਕ ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਲਈ ਪੈਨਸ਼ਨ @ 2000/- ਪ੍ਰਤੀ ਮਹੀਨਾ ਮਿਲਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ, LIC ਨੂੰ ਸਲਾਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰੇ ਅਤੇ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਦੋ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਸੂਚਿਤ ਕਰਕੇ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਨੂੰ ਨਤੀਜੇ ਬਾਰੇ ਸੂਚਿਤ ਕਰੇ ਇਹ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਦਾ ਰਿਕਾਰਡ ਹੈ। ਜੇ ਇਹ ਸਥਾਪਤ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਗਲਤ ਵਿਕਰੀ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਹੈ, ਤਾਂ LIC ਨੂੰ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਨੂੰ ਉਚਿਤ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦੇਣ ਦੀ ਸਲਾਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

14. ਕਿਉਂਕਿ ਨੋਟਿਸ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਸੁਣਵਾਈ ਦੌਰਾਨ ਨੈਸ਼ਨਲ ਟਰੱਸਟ ਦੀ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਨੇ ਸੁਝਾਅ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਕਿ ਬੀਮਾ ਰਕਮ ਲਾਭਪਾਤਰੀਆਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ LIC ਜ਼ਰੀਏ ਵੰਡੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਨੈਸ਼ਨਲ ਰਸਟ ਨੂੰ LIC ਨਾਲ

ਸੰਪਰਕ ਕਰਨ ਅਤੇ ਜੀਵਨ ਆਧਾਰ ਪਾਲਸੀ ਧਾਰਕਾਂ ਦੇ ਵੇਰਵੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। LLC ਜ਼ਰੀਏ ਸਾਲਾਨਾ ਵੰਡ ਲਈ ਪਾਲਸੀ ਧਾਰਕਾਂ ਦੀ ਸਹਿਮਤੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਨੈਸ਼ਨਲ ਟਰੱਸਟ LIC ਨੂੰ ਅਜਿਹੇ ਪਾਲਸੀ ਧਾਰਕਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸਾਲਾਨਾ ਦੀ ਰਕਮ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਨਾਮਜ਼ਦ/ਟਰੱਸਟੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ LIC ਨੂੰ ਸੂਚਿਤ ਕਰੇਗਾ ਜਿਵੇਂ ਕਿ LIC ਅਤੇ ਨੈਸ਼ਨਲ ਟਰੱਸਟ ਦਰਮਿਆਨ ਅੰਤਿਮ ਰੂਪ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਸੁਨਿਸ਼ਚਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪਾਲਿਸੀ ਧਾਰਕਾਂ ਦੇ ਅਪਾਹਜ ਆਸ਼ਰਿਤਾਂ ਨੂੰ ਸਲਾਨਾ ਰਾਸ਼ੀ ਵੰਡਣ ਲਈ ਇੱਕ ਵਿਧੀ ਬਣਾਈ ਗਈ ਹੈ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਨਿਰਭਰ ਵਿਅਕਤੀ ਜਿਉਂਦਾ ਹੈ।

XXXXXX

15. ਦੋਵਾਂ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾਵਾਂ ਨੇ ਜ਼ੋਰਦਾਰ ਢੰਗ ਨਾਲ ਮਹਿਸੂਸ ਕੀਤਾ ਕਿ ਹੋਰ ਪਾਲਸੀ ਧਾਰਕਾਂ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਜੀਵਨ ਆਧਾਰ ਪਾਲਿਸੀ ਨੂੰ ਵੀ ਪ੍ਰਸਤਾਵਕ ਦੀ 55 ਸਾਲ ਦੀ ਉਮਰ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪਰਿਪੱਕ ਹੋਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਸਾਲਾਨਾ ਰਕਮ ਨੈਸ਼ਨਲ ਟਰੱਸਟ ਦੇ LIC ਜ਼ਰੀਏ ਵੰਡੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ।

16. ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾਵਾਂ ਦੀ ਮੰਗ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਸੀਬੀਡੀਟੀ ਨੂੰ ਸਲਾਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਅਪਾਹਜ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਸਸ਼ਕਤੀਕਰਨ ਵਿਭਾਗ, ਸਮਾਜਿਕ ਨਿਆਂ ਅਤੇ ਸਸ਼ਕਤੀਕਰਨ ਮੰਤਰਾਲੇ ਅਤੇ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਟਰੱਸਟ ਨਾਲ ਸਲਾਹ-ਮਸ਼ਵਰਾ ਕਰਕੇ ਇੱਕ ਵਾਰ ਫਿਰ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰੇ।

8. ਚੀਫ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੇ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਜਾਂਚ ਲਈ ਸੀਬੀਡੀਟੀ ਨੂੰ ਰਿਮਾਈਂਡਰ ਵੀ ਭੇਜਿਆ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਸੀਬੀਡੀਟੀ ਦੇ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਕੁਝ ਵੀ ਅੱਗੇ ਨਹੀਂ ਵਧਿਆ। ਦਰਅਸਲ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੇ 15 ਅਕਤੂਬਰ, 2015 ਨੂੰ ਕੇਂਦਰੀਕ੍ਰਿਤ ਜਨਤਕ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਨਿਵਾਰਣ

ਅਤੇ ਨਿਗਰਾਨੀ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਪੋਰਟਲ ਰਾਹੀਂ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਦਫ਼ਤਰ ਵਿੱਚ ਆਪਣੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦਰਜ ਕਰਵਾਈ ਸੀ। ਕਿਉਂਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਕੋਈ ਜਵਾਬ ਨਹੀਂ ਮਿਲਿਆ, ਇਸ ਨੇ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾਵਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਤੁਰੰਤ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਲਈ ਉਕਸਾਇਆ:

“(a) ਮੈਂਡਮਸ ਦੀ ਰਿੱਟ ਜਾਂ ਕੋਈ ਹੋਰ ਢੁਕਵੀਂ ਰਿੱਟ ਜਾਰੀ ਕਰੋ, 55/58 ਸਾਲ ਦੀ ਉਮਰ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚਣ 'ਤੇ ਅਪਾਹਜ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਸਲਾਨਾ ਜਾਂ ਇਕਮੁਸ਼ਤ ਰਕਮ ਦੇ ਭੁਗਤਾਨ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦੇਣ ਲਈ ਆਮਦਨ ਕਰ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 80DD ਵਿੱਚ ਸੋਧ ਕਰਨ ਲਈ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਨੂੰ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਦਾ ਆਦੇਸ਼। ਅਪਾਹਜ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਸਰਪ੍ਰਸਤ/ਮਾਤਾ-ਪਿਤਾ ਦੁਆਰਾ, ਸਰਪ੍ਰਸਤ/ਮਾਤਾ-ਪਿਤਾ ਦੀ ਮੌਤ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ।

(b) ਜੀਵਨ ਆਧਾਰ ਨੀਤੀ (ਸਾਰਣੀ 114) ਦੀ ਯੋਜਨਾ ਨੂੰ ਸੋਧਣ ਲਈ ਮੈਂਡਮਸ ਦੀ ਰਿੱਟ ਜਾਂ ਕੋਈ ਹੋਰ ਢੁਕਵੀਂ ਰਿੱਟ, ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 2 ਨੂੰ ਆਦੇਸ਼ ਜਾਂ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕਰੋ ਤਾਂ ਜੋ ਉਮਰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ 'ਤੇ ਅਪੰਗ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਸਾਲਾਨਾ ਜਾਂ ਇਕਮੁਸ਼ਤ ਰਕਮ ਦੇ ਭੁਗਤਾਨ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕੇ। ਅਪਾਹਜ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਸਰਪ੍ਰਸਤ/ਮਾਤਾ-ਪਿਤਾ ਦੁਆਰਾ 55/58 ਸਾਲ, ਸਰਪ੍ਰਸਤ/ਮਾਤਾ-ਪਿਤਾ ਦੀ ਮੌਤ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ।

(c) ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 2 ਨੂੰ ਅਪੰਗ ਵਿਅਕਤੀ, ਜਿਸ ਦੇ ਸਰਪ੍ਰਸਤ/ਮਾਪੇ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ 55/58 ਸਾਲ ਦੀ ਉਮਰ ਪੂਰੀ ਕਰ ਚੁੱਕੇ ਹਨ ਜਾਂ ਭਵਿੱਖ ਵਿੱਚ 55/58 ਸਾਲ ਦੀ ਉਮਰ ਵਿੱਚ ਹਾਜ਼ਰ ਹੋਣਗੇ, ਨੂੰ ਸਾਲਾਨਾ ਜਾਂ ਇੱਕਮੁਸ਼ਤ ਰਕਮ ਅਦਾ ਕਰਨ ਲਈ ਮੰਡਮਸ ਦੀ ਰਿੱਟ ਜਾਂ ਕੋਈ ਹੋਰ ਉਚਿਤ ਰਿੱਟ, ਆਦੇਸ਼ ਜਾਂ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕਰਨਾ।

XXXXXX

(d) ਮਾਪਿਆਂ/ਸਰਪ੍ਰਸਤ ਦੇ ਮੌਤ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਰਸਮੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਬਿਨਾਂ, ਸਰਪ੍ਰਸਤ ਦੀ ਮੌਤ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਪਾਹਜ ਆਸ਼ਰਿਤ ਨੂੰ ਸਾਲਾਨਾ/ਪੈਨਸ਼ਨ ਦੇ ਭੁਗਤਾਨ ਲਈ ਢੁਕਵਾਂ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕਰਨ ਲਈ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 2 ਨੂੰ ਮੰਡਮਸ ਦੀ ਰਿੱਟ ਜਾਂ ਕੋਈ ਹੋਰ ਉਚਿਤ ਰਿੱਟ, ਆਦੇਸ਼ ਜਾਂ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕਰਨਾ। ਸਾਲਾਨਾ/ਪੈਨਸ਼ਨ ਦੇ ਭੁਗਤਾਨ ਲਈ ਸਾਰੀਆਂ ਕਾਗਜ਼ੀ ਰਸਮਾਂ ਪਾਲਸੀ ਦੀ ਪ੍ਰੀਮੀਅਮ ਭੁਗਤਾਨ ਮਿਆਦ ਤੋਂ ਬਾਅਦ LIC ਦੁਆਰਾ ਪੂਰੀਆਂ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਣੀਆਂ ਚਾਹੀਦੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ LIC ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਾਲਾਨਾ/ਪੈਨਸ਼ਨ ਦੇ ਭੁਗਤਾਨ ਲਈ ਸਾਰੀਆਂ ਰਸਮਾਂ ਪੂਰੀਆਂ ਕਰ ਲਈਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ, ਸਿਵਾਏ ਮਾਪਿਆਂ/ਸਰਪ੍ਰਸਤ ਦਾ ਮੌਤ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਭਰਨ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ। ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਜਾਰੀ ਕਰਨਾ ਸਾਲਾਨਾ/ਪੈਨਸ਼ਨ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਲਈ ਨਿਰਣਾਇਕ ਸਬੂਤ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਮਾਪਿਆਂ/ਸਰਪ੍ਰਸਤ ਦੇ ਮੌਤ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਦਾਇਰ ਹੋਣ ਤੱਕ ਲੰਬਿਤ ਹੈ।

(e) ਅਜਿਹੇ ਹੋਰ ਆਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਅਗਲੇ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕਰੋ ਜੋ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਕੇਸ ਦੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ ਲੋੜੀਂਦੇ ਸਮਝੇ ਜਾਣ।

9. ਸੰਖੇਪ ਵਿੱਚ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਜੀਵਨ ਆਧਾਰ ਪਾਲਿਸੀ ਦਾ ਲਾਭ ਨਿਰਧਾਰਕ/ ਜੀਵਨ ਬੀਮਾਯੁਕਤ ਦੀ ਮੌਤ ਤੱਕ ਮੁਲਤਵੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਕਰ ਦਾਤਾ ਦੇ ਜੀਵਨ ਕਾਲ ਦੌਰਾਨ ਵੀ ਅਪਾਹਜ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਲਾਭ ਲਈ ਵਰਤਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ।

10. ਭਾਰਤ ਸੰਘ ਨੇ ਉਪਰੋਕਤ ਕਾਰਵਾਈ ਲਈ ਜਾਇਜ਼ਤਾ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਆਪਣਾ ਹਲਫਨਾਮਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਵਿੱਤ

ਐਕਟ (ਨੰਬਰ 2), 1998 ਦੇ ਤਹਿਤ, ਧਾਰਾ 80DD ਨੂੰ ਧਾਰਾ 80DD ਅਤੇ 80DDA ਦੀ ਥਾਂ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਪਹਿਲਾਂ ਦੀ ਧਾਰਾ 80DD ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਜਾਂ HUF ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਦੇ ਡਾਕਟਰੀ ਇਲਾਜ (ਨਰਸਿੰਗ ਸਮੇਤ), ਸਿਖਲਾਈ ਅਤੇ ਮੁੜ ਵਸੇਬੇ ਲਈ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕਿਸੇ ਵੀ ਖਰਚੇ ਦੇ ਕਾਰਨ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਜਾਂ HUF ਨੂੰ 15,000/- ਰੁਪਏ ਦੀ ਕਟੌਤੀ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਸੀ। ਇਹ ਬਦਲ ਡਾਕਟਰੀ ਇਲਾਜ, ਮੁੜ ਵਸੇਬੇ ਆਦਿ 'ਤੇ ਖਰਚੇ ਲਈ ਕਟੌਤੀ ਅਤੇ ਆਸ਼ਰਿਤ ਅਪਾਹਜ ਵਿਅਕਤੀ ਲਈ LIC ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਬੀਮਾਕਰਤਾ ਦੀ ਸਕੀਮ ਤਹਿਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਭੁਗਤਾਨ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸੰਯੁਕਤ ਧਾਰਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਦਲੀਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਧਾਰਾ 80DD ਦੋ ਧਾਰਾਵਾਂ, ਅਰਥਾਤ, 80DD ਅਤੇ 80DDA ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਮਿਲਾਉਂਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਪੁਰਾਣੀ ਧਾਰਾ 80DDA ਅਤੇ ਮੌਜੂਦਾ ਧਾਰਾ 80DD ਦੋਵੇਂ ਇਹ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਆਸ਼ਰਿਤ ਦੇ ਲਾਭ ਲਈ ਸਾਲਾਨਾ ਜਾਂ ਇਕਮੁਸ਼ਤ ਰਕਮ ਗਾਹਕ ਦੀ ਮੌਤ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੀ ਵੰਡੀ ਜਾਵੇਗੀ। LIC ਦੀ ਜੀਵਨ ਆਧਾਰ ਯੋਜਨਾ ਨੂੰ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 80DDA/80DD ਦੇ ਤਹਿਤ ਕਰ ਲਾਭਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

XXXXXX

ਰਵੀ ਅਗਰਵਾਲ ਬਨਾਮ ਭਾਰਤ ਸੰਘ[ਏ. ਕੇ. ਸੀਕਰੀ, ਜੇ.] 19

11. ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 1/ਭਾਰਤ ਸੰਘ ਵੱਲੋਂ ਇਹ ਵੀ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਉਪਰੋਕਤ ਵਿਵਸਥਾ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਸ ਤੱਥ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਅਪੰਗਤਾ ਵਾਲੇ ਬੱਚਿਆਂ ਦੇ ਸਰਪ੍ਰਸਤ ਨੂੰ ਮੁੱਢਲੀ ਸੰਭਾਲ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਦੀ ਮੌਤ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਪਾਹਜਾਂ ਦੀ ਦੇਖਭਾਲ ਦੀ ਲੋੜ ਬਾਰੇ ਹਮੇਸ਼ਾਂ ਗੰਭੀਰ ਹਕੀਕਤ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ, ਭਾਵ ਮਾਪੇ ਜਾਂ ਸਰਪ੍ਰਸਤ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਆਪਣੇ ਜੀਵਨ ਕਾਲ ਦੌਰਾਨ ਕੁਝ ਰਕਮ ਕਿਸੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸਾਧਨ ਵਿੱਚ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਵਾਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ ਜੋ ਅਪਾਹਜ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮੌਤ 'ਤੇ ਨਿਯਮਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਾਜਬ ਰਕਮ ਦੀ

ਅਦਾਇਗੀ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਏਗਾ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, LIC ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਬੀਮਾਕਰਤਾ ਦੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਯੋਜਨਾ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸਾਲ ਵਿੱਚ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਇੱਕ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਰਕਮ ਦੀ ਕੁੱਲ ਆਮਦਨ ਤੋਂ ਵੱਖਰੀ ਕਟੌਤੀ ਜੋ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਿਰਧਾਰਕ ਦੀ ਮੌਤ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਪਾਹਜ ਨਿਰਭਰ ਦੀ ਦੇਖਭਾਲ ਅਤੇ ਰੱਖ-ਰਖਾਅ ਲਈ ਰਿਕਰਿੰਗ ਜਾਂ ਇਕਮੁਸ਼ਤ ਭੁਗਤਾਨ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਬਣਾਈ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸੀਬੀਡੀਟੀ ਦੁਆਰਾ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਯੋਜਨਾ ਅਪਾਹਜ ਬਚਾਓਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਮਾਪਿਆਂ/ਸਰਪ੍ਰਸਤਾਂ ਦੇ ਮਨਾਂ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮੌਤ 'ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਬੱਚਿਆਂ ਦੀ ਕਿਸਮਤ ਬਾਰੇ ਚਿੰਤਾ ਨੂੰ ਦੂਰ ਕਰਨ ਲਈ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਜੀਵਨ ਆਧਾਰ ਪਾਲਿਸੀ ਤਹਿਤ ਅਪਾਹਜ ਆਸ਼ਰਿਤ ਨੂੰ ਸਾਲਾਨਾ ਭੁਗਤਾਨ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦੇਣਾ ਗਾਹਕ ਦੀ ਇੱਕ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਉਮਰ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨਾ ਸੰਭਵ ਨਹੀਂ ਹੈ।

12. ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 14 ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੀ ਦਲੀਲ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 80DD ਤਹਿਤ ਕਟੌਤੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਪਾਹਜ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਲਈ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਇਹ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀ ਇਸ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਲਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸ਼ਾਸਨ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਜਾਇਜ਼ ਵਰਗੀਕਰਨ ਹੈ। ਇਸ ਯੋਜਨਾ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਅਪੰਗਤਾ ਵਾਲੇ ਨਿਰਭਰ ਦੇ ਮਾਪਿਆਂ/ਸਰਪ੍ਰਸਤ ਨੂੰ ਮਾਪਿਆਂ/ਸਰਪ੍ਰਸਤ ਦੀ ਮੌਤ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਜਿਹੇ ਨਿਰਭਰ ਦੀ ਦੇਖਭਾਲ ਲਈ ਰਕਮ ਦਾ ਨਿਯਮਤ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਦਾ ਭਰੋਸਾ ਦੇਣਾ ਸੀ। ਵਿੱਤ ਬਿੱਲ, 1998 ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਵਿਆਖਿਆਤਮਕ ਮੈਮੋਰੰਡਮ ਵੱਲ ਧਿਆਨ ਖਿੱਚਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਜੋ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ:

ਸਰੀਰਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਪਾਹਜ ਅਤੇ ਅਪਾਹਜ ਆਸ਼ਰਿਤ ਦੇ ਮਾਪਿਆਂ ਅਤੇ ਸਰਪ੍ਰਸਤ ਨੂੰ ਉਪਲਬਧ ਲਾਭਾਂ ਨੂੰ ਤਰਕਸੰਗਤ ਬਣਾਉਣਾ।

ਧਾਰਾ 80DD ਦੇ ਮੌਜੂਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਤਹਿਤ, ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਜਾਂ ਹਿੰਦੂ ਅਣਵੰਡੇ ਪਰਿਵਾਰ ਨੂੰ ਅਪਾਹਜ ਆਸ਼ਰਿਤ ਦੇ ਡਾਕਟਰੀ ਇਲਾਜ 'ਤੇ ਹੋਏ ਖਰਚੇ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ 15,000/- ਰੁਪਏ ਦੀ ਕਟੌਤੀ ਦੀ ਆਗਿਆ ਹੈ। ਧਾਰਾ 80DDA ਜੀਵਨ ਬੀਮਾ ਨਿਗਮ ਜਾਂ ਯੂਨਿਟ ਟਰੱਸਟ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਦੀਆਂ 20,000/- ਰੁਪਏ ਤੱਕ ਦੀ ਜਮ੍ਹਾਂ ਰਾਸ਼ੀ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਮਾਪਿਆਂ ਜਾਂ ਸਰਪ੍ਰਸਤ ਨੂੰ ਵੱਖਰੀ ਕਟੌਤੀ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦਿੰਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਮਹਿਸੂਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਅਪਾਹਜ ਬਚਾਓਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਮਾਪਿਆਂ ਜਾਂ ਸਰਪ੍ਰਸਤ ਨੂੰ ਹਰ ਸਾਲ ਅਪਾਹਜ ਨਿਰਭਰ ਦੇ ਡਾਕਟਰੀ ਇਲਾਜ 'ਤੇ ਖਰਚ ਨਹੀਂ ਕਰਨਾ ਪੈ ਸਕਦਾ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਮਾਪੇ ਜਾਂ ਸਰਪ੍ਰਸਤ ਹਮੇਸ਼ਾਂ ਅਪਾਹਜ ਨਿਰਭਰ ਦੀ ਭਵਿੱਖ ਦੀ ਦੇਖਭਾਲ ਲਈ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਨਗੇ। ਮੌਜੂਦਾ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਅਜਿਹੀਆਂ ਸਥਿਤੀਆਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਰੱਖਦੀਆਂ। ਮਾਪਿਆਂ ਜਾਂ ਸਰਪ੍ਰਸਤ ਨੂੰ ਅਪਾਹਜ ਨਿਰਭਰ ਦੇ ਡਾਕਟਰੀ ਇਲਾਜ ਜਾਂ ਭਵਿੱਖ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਲਈ ਖਰਚ ਕਰਨ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦੇਣ ਲਈ, ਜਿਵੇਂ ਵੀ ਮਾਮਲਾ ਹੋਵੇ, ਬਿੱਲ ਇੱਕ ਨਵੀਂ ਧਾਰਾ 80DD ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਵਿਵਸਥਾ ਦੇ ਨਾਲ, ਮਾਪੇ ਜਾਂ ਸਰਪ੍ਰਸਤ ਡਾਕਟਰੀ ਇਲਾਜ ਲਈ ਅਤੇ ਅਪੰਗ ਨਿਰਭਰ ਦੀਆਂ ਭਵਿੱਖ ਦੀਆਂ ਲੋੜਾਂ ਲਈ ਉਸ ਦੀਆਂ ਲੋੜਾਂ ਦੇ ਅਨੁਕੂਲ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ 40,000/- ਰੁਪਏ ਤੱਕ ਦੀ ਕਟੌਤੀ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਮੌਜੂਦਾ ਧਾਰਾਵਾਂ 80DD ਅਤੇ 80DDA ਨੂੰ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਮਿਲਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਕਟੌਤੀ ਦੀ ਸਮੁੱਚੀ ਸੀਮਾ 35,000 ਰੁਪਏ ਤੋਂ ਵਧਾ ਕੇ 40000/-" ਰੁਪਏ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

XXXXXX

13. ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 14 ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਭੇਦਭਾਵ ਦੀ ਦਲੀਲ ਨੂੰ ਸ਼ਾਂਤ ਕਰਨ ਲਈ ਭਾਰਤ ਸੰਘ ਵੱਲੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਵਿਦਵਾਨ ਵਧੀਕ ਸਾਲਿਸਿਟਰ ਜਨਰਲ ਨੇ ਕਈ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ। ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 2/LIC ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ, ਇਸਦਾ ਸਰਲ

ਜਵਾਬ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਪਾਲਿਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ ਸੀਬੀਡੀਟੀ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਵਾਨਿਤ ਨਿਰਧਾਰਤ ਨਿਯਮਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ। ਬੇਸ਼ਕ, LIC ਨੇ ਉਪਰੋਕਤ ਸਰਕੂਲਰ ਦੇ ਪਿੱਛੇ ਭਾਰਤ ਸੰਘ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਕਾਰਨਾਂ ਦਾ ਵੀ ਸਮਰਥਨ ਕੀਤਾ ਹੈ।

14. ਅਸੀਂ ਸਬੰਧਤ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ਾਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਹੈ।

15. ਸ਼ੁਰੂ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਦੇਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 80DD ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਸੰਸਦ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਇੱਕ ਵਿਵਸਥਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਉਹਨਾਂ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰੋਤਸਾਹਨ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਬਚਾਓਕਰਤਾ ਅਪਾਹਜ ਵਿਅਕਤੀ ਹਨ। ਪ੍ਰੋਤਸਾਹਨ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 80DD ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਰਕਮ ਵਿੱਚ ਕਟੌਤੀ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦੇ ਕੇ ਆਮਦਨ ਕਰ ਵਿੱਚ ਰਿਆਇਤਾਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਜਾਣਗੀਆਂ ਜੇ ਅਜਿਹੇ ਮਾਪੇ/ਅਪੰਗਤਾ ਵਾਲੇ ਆਸ਼ਰਿਤਾਂ ਦੇ ਸਰਪ੍ਰਸਤ ਇਸ ਵਿਵਸਥਾ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਿਸਮ ਦੀਆਂ ਬੀਮਾ ਪਾਲਸੀਆਂ ਲੈਂਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਦਾ ਮਕਸਦ ਇਨ੍ਹਾਂ ਮਾਪਿਆਂ/ਸਰਪ੍ਰਸਤਾਂ ਨੂੰ ਅਪਾਹਜ ਆਸ਼ਰਿਤਾਂ ਦੇ ਲਾਭ ਲਈ ਨਿਯਮਤ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਉਤਸ਼ਾਹਤ ਕਰਨਾ ਹੈ। ਇਸ ਅਰਥ ਵਿੱਚ, ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਨੇ ਆਪਣੀ ਬੁੱਧੀ ਨਾਲ ਅਜਿਹੀਆਂ ਬੀਮਾ ਪਾਲਸੀਆਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਭੁਗਤਾਨ ਕੀਤੇ ਪ੍ਰੀਮੀਅਮ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਮਾਪਿਆਂ/ਸਰਪ੍ਰਸਤ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਅਜਿਹੇ ਯੋਗਦਾਨ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕਟੌਤੀਆਂ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦੇਣਾ ਉਚਿਤ ਸਮਝਿਆ। ਬੇਸ਼ਕ, ਇਹ ਕਟੌਤੀ ਕੇਵਲ ਉਦੋਂ ਹੀ ਸਵੀਕਾਰਯੋਗ ਹੈ ਜਦੋਂ ਇਸ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸ਼ਰਤਾਂ ਪੂਰੀਆਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ।

XXXXXX

16. ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਬੀਮਾ ਪਾਲਿਸੀ ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ, ਇਸ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸ਼ਰਤ (ਜੋ ਮੌਜੂਦਾ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਈ ਗਈ ਹੈ) ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਰਕਮ ਮਾਪੇ/ਸਰਪ੍ਰਸਤ/ਜੀਵਨ ਬੀਮਾਯੁਕਤ ਦੇ ਜੀਵਨ ਕਾਲ ਦੌਰਾਨ ਅਪਾਹਜ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਇਹ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 80DD (2) (b) ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ।

17. ਕੁਝ ਹੱਦ ਤੱਕ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਨੂੰ ਇਸ ਪੱਖ ਵਿੱਚ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਜਾਇਜ਼ ਠਹਿਰਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਅਪਾਹਜ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਲਾਭ ਲਈ ਵੀ ਇਹ ਫੰਡ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਅਜਿਹੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਸਿਰਫ ਇਸ ਕਰਕੇ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਕਿ ਬੀਮਾਯੁਕਤ ਜੋ ਮਾਪੇ/ਸਰਪ੍ਰਸਤ ਹੈ, ਅਜੇ ਵੀ ਜ਼ਿੰਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਉਦੋਂ ਵੀ ਵਾਪਰੇਗਾ ਜਦੋਂ ਉਕਤ ਪਾਲਸੀ ਲਈ ਪੂਰਾ ਪ੍ਰੀਮੀਅਮ ਅਦਾ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੋਵੇ। ਪਾਲਿਸੀ ਵਿੱਚ ਪਰਿਪੱਕਤਾ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਕਈ ਸਾਲਾਂ ਲਈ ਪੂਰਾ ਪ੍ਰੀਮੀਅਮ ਬਣਾਉਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਭਾਵ ਪਾਲਸੀ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੇ ਦੌਰਾਨ, ਰਕਮ ਅਜੇ ਵੀ LIC ਕੋਲ ਰਹੇਗੀ। ਅਜਿਹਾ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਅਜਿਹੀ ਨੀਤੀ ਦੇ ਪਿੱਛੇ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਬਿਲਕੁਲ ਵੱਖਰਾ ਹੈ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਧਾਰਾ 80DD ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਵਿੱਤ ਬਿੱਲ, 1998 ਦੇ ਵਿਆਖਿਆਤਮਕ ਮੈਮੋਰੰਡਮ ਤੋਂ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿਸ ਦੁਆਰਾ ਇਹ ਵਿਵਸਥਾ ਜੋੜੀ ਗਈ ਸੀ, ਉਦੇਸ਼ ਅਪੰਗਤਾ ਤੋਂ ਪੀੜਤ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਭਵਿੱਖ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕਰਨਾ ਹੈ, ਅਰਥਾਤ, ਮਾਪਿਆਂ / ਸਰਪ੍ਰਸਤ ਦੀ ਮੌਤ ਤੋਂ ਬਾਅਦ। ਧਾਰਨਾ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਉਸਦੇ ਜੀਵਨ ਕਾਲ ਦੌਰਾਨ, ਮਾਪੇ / ਸਰਪ੍ਰਸਤ ਆਪਣੇ ਅਪਾਹਜ ਬੱਚੇ ਦੀ ਦੇਖਭਾਲ ਕਰਨਗੇ।

18. ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਕਰ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਆਮਦਨ ਤੋਂ ਕਟੌਤੀ ਦਾ ਅਜਿਹਾ ਲਾਭ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 80DD ਵਿੱਚ ਦੱਸੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਸਵੀਕਾਰਯੋਗ ਹੈ। ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਨੇ ਇਹ ਸ਼ਰਤ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਹੈ ਕਿ ਪਾਲਿਸੀ ਦੇ ਤਹਿਤ ਰਕਮ/ਸਾਲਾਨਾ ਰਕਮ ਬੀਮਾਯੁਕਤ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਮੌਤ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੀ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਵਿਧਾਨਕ ਫਤਵਾ ਹੈ। ਇਸ ਵਿਵਸਥਾ ਨੂੰ ਕੋਈ ਚੁਣੌਤੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਇਹ ਹੈ ਕਿ

ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 80DD ਵਿੱਚ ਢੁਕਵੀਂ ਸੋਧ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ। ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਸੰਸਦ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਸੋਧ ਕਰਨ ਜਾਂ ਕਾਨੂੰਨੀ ਵਿਵਸਥਾ ਕਰਨ ਲਈ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਦੇ ਸਕਦੀ। ਅਦਾਲਤ ਨਿਆਂਇਕ ਸਮੀਖਿਆ ਦੀ ਆਪਣੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦਿਆਂ ਹੀ ਇਹ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਅਜਿਹੀ ਵਿਵਸਥਾ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਯੋਜਨਾ ਦੇ ਮਸਟਰ ਨੂੰ ਪਾਸ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਸ ਲਈ ਕੋਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਪਰ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੇ ਬਾਡੀ ਵਿੱਚ, ਭੇਦਭਾਵ ਦੀ ਦਲੀਲ ਉਠਾਈ ਗਈ ਹੈ। ਇੱਥੇ, ਅਸੀਂ ਵੇਖਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਸਫਲਤਾਪੂਰਵਕ ਇਹ ਦਰਸਾਉਣ ਦੇ ਯੋਗ ਹੋਏ ਹਨ ਕਿ ਮੁੱਖ ਵਿਵਸਥਾ ਵਾਜਬ ਵਰਗੀਕਰਨ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਹੈ, ਜੋ ਇਸ ਦੇ ਪਿੱਛੇ ਇੱਕ ਜਾਇਜ਼ ਤਰਕਸ਼ੀਲ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਉਦੇਸ਼ ਹੈ।

XXXXXX

19. **ਯੂ.ਪੀ. ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਕਮਲਾ ਪੈਲੇਸ,** (2000) 1 SCC 557 ਵਿੱਚ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 14 ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਵਿੱਤੀ ਕਾਨੂੰਨ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਕਿਹਾ ਹੈ:

11. ਅਨੁਛੇਦ 14 ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੁਆਰਾ ਵਿਅਕਤੀਆਂ, ਵਸਤੂਆਂ ਅਤੇ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਦੇ ਵਾਜਬ ਵਰਗੀਕਰਨ ਦੀ ਮਨਾਹੀ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀ। ਇਜਾਜ਼ਤਯੋਗ ਵਰਗੀਕਰਨ ਦੀ ਪਰਖ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ, ਇਹ "ਮਨਮਰਜ਼ੀ, ਨਕਲੀ ਜਾਂ ਟਾਲ-ਮਟੋਲ ਵਾਲਾ" ਨਹੀਂ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ, ਬਲਕਿ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਉਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਨਿਆਂਪੂਰਨ ਅਤੇ ਵਾਜਬ ਸੰਬੰਧ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਕੁਝ ਅਸਲ ਅਤੇ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਅੰਤਰ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। (ਦੇਖੋ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਦਾਲਤਾਂ ਬਿੱਲ,

1978, ਮੁੜ ਸੱਤ ਜੱਜਾਂ ਦਾ ਬੈਂਚ; ਆਰ. ਕੇ. ਗਰਗ ਬਨਾਮ ਭਾਰਤ ਸੰਘ , ਪੰਜ ਜੱਜਾਂ ਦਾ ਬੈਂਚ)। ਆਰ.ਕੇ. ਗਰਗ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਆਰਥਿਕ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਜਾਂ ਕਰਾਧਾਨ ਦੇ ਖੇਤਰ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਨੂੰ ਨਾਗਰਿਕ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਬੋਲਣ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ, ਧਰਮ ਆਦਿ ਨੂੰ ਛੂਹਣ ਵਾਲੇ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਨਾਲੋਂ ਵਧੇਰੇ ਅਕਸ਼ਾਂਸ਼ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਸਿਰਫ ਅਸਮਾਨਤਾਵਾਂ ਅਤੇ ਅਸਮਾਨਤਾਵਾਂ ਦੇ ਕਾਰਨ ਰੱਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿਉਂਕਿ ਅਜਿਹੇ ਕਾਨੂੰਨ ਗੁੰਝਲਦਾਰ ਸਥਿਤੀਆਂ ਅਤੇ ਗੁੰਝਲਦਾਰ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਦਾ ਧਿਆਨ ਰੱਖਣ ਲਈ ਤਿਆਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ ਜੋ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਿਧਾਂਤਕ ਪਹੁੰਚ ਜਾਂ ਸਟ੍ਰੈਟਜੈਕੇਟ ਫਾਰਮੂਲੇ ਰਾਹੀਂ ਹੱਲ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ..."

20. ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, **ਐਸ.ਕੇ. ਦੱਤਾ, ਆਮਦਨ ਕਰ ਅਧਿਕਾਰੀ ਬਨਾਮ ਲਾਰੈਂਸ ਸਿੰਘ ਇੰਗਟੀ,** (1968) 2 SCR 165 ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਬੈਂਚ ਨੇ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਫੈਸਲਾ ਦਿੱਤਾ:

"8. ਇਹ ਵਿਵਾਦ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਕਰ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਨੂੰ ਅਨੁਛੇਦ 14 ਦੀ ਕਸੌਟੀ ਨੂੰ ਵੀ ਪਾਸ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਮੂਪਿਲ ਨਾਇਰ ਬਨਾਮ ਕੇਰਲ ਰਾਜ ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਪਰ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਈਸਟ ਇੰਡੀਆ ਤੰਬਾਕੂ ਕੰਪਨੀ ਬਨਾਮ ਆਂਧਰਾ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਰਾਜ ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਦੇਖਿਆ ਹੈ, ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ ਕਿ ਕੋਈ ਕਰ ਕਾਨੂੰਨ ਪੱਖਪਾਤੀ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ, ਇਹ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਰਾਜ ਕੋਲ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਜਾਂ ਵਸਤੂਆਂ ਦੀ ਚੋਣ ਕਰਨ ਦਾ ਵਿਆਪਕ ਵਿਵੇਕ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਕੋਈ ਕਾਨੂੰਨ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਹਮਲਾ ਕਰਨ ਲਈ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਕੁਝ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਜਾਂ ਵਸਤੂਆਂ 'ਤੇ ਕਰ ਲਗਾਉਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਦੂਜਿਆਂ ਨੂੰ ਨਹੀਂ; ਇਹ ਸਿਰਫ ਉਦੋਂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਇਸਦੀ ਚੋਣ ਦੀ ਸੀਮਾ ਦੇ ਅੰਦਰ, ਕਾਨੂੰਨ ਅਸਮਾਨਤਾ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਜਾਇਜ਼ ਵਰਗੀਕਰਨ ਦੇ ਅਧਾਰ ਤੇ ਜਾਇਜ਼ ਨਹੀਂ ਠਹਿਰਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ, ਤਾਂ ਇਹ ਅਨੁਛੇਦ 14 ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਹੋਵੇਗੀ। ਇਹ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਤੈਅ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਰਾਜ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਚੀਜ਼ 'ਤੇ ਕਰ ਲਗਾਉਣ ਲਈ ਹਰ

ਚੀਜ਼ 'ਤੇ ਕਰ ਨਹੀਂ ਲਗਾਉਣਾ ਪੈਂਦਾ। ਇਸ ਨੂੰ ਜ਼ਿਲ੍ਹਿਆਂ, ਵਸਤੂਆਂ, ਵਿਅਕਤੀਆਂ, ਵਿਧੀਆਂ ਅਤੇ ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਕਰ ਲਈ ਦਰਾਂ ਨੂੰ ਚੁਣਨ ਅਤੇ ਚੁਣਨ ਦੀ ਆਗਿਆ ਹੈ ਜੇ ਇਹ ਵਾਜਬ ਢੰਗ ਨਾਲ ਅਜਿਹਾ ਕਰਦਾ ਹੈ।

XXXXXX

21. **ਆਂਧਰਾ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਨਲਾਮਿਲੀ ਰਾਮੀ ਰੈਡੀ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਵਿੱਚ,** (2001) 7 SCC 708 ਵਿੱਚ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਿਹਾ:

8. ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 14 ਜਿਸ ਚੀਜ਼ ਦੀ ਮਨਾਹੀ ਕਰਦੀ ਹੈ ਉਹ "ਜਮਾਤੀ ਕਾਨੂੰਨ" ਹੈ ਨਾ ਕਿ "ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਵਰਗੀਕਰਨ"। ਜੇ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਵਿਧਾਨਕ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਵਾਜਬ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸ਼੍ਰੇਣੀਬੱਧ ਕਰਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਦੇ ਅਧੀਨ ਲਿਆਂਦਾ ਜਾ ਸਕੇ, ਤਾਂ ਇਹ ਬਰਾਬਰ ਵਿਵਹਾਰ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇਣ ਲਈ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਕਾਨੂੰਨ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀਆਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। ਪ੍ਰਵਾਨਿਤ ਵਰਗੀਕਰਨ ਦਾ ਟੈਸਟ ਦੋਹਰਾ ਹੈ: (i) ਵਰਗੀਕਰਨ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਸਮਝਣਯੋਗ ਵਿਭਿੰਨਤਾ 'ਤੇ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਜੋ ਸਮੂਹ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਰਹਿ ਗਏ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਤੋਂ ਇਕੱਠਿਆਂ ਸਮੂਹਿਤ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਵੱਖ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਅਤੇ (ii) ਇਹ ਕਿ ਵਿਭਿੰਨਤਾ ਦਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਉਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਤਰਕਸ਼ੀਲ ਸੰਬੰਧ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ । ਅਨੁਛੇਦ 14 ਵਰਗੀਕਰਨ 'ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦਾ, ਜੋ ਵਿਗਿਆਨਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸੰਪੂਰਨ ਜਾਂ ਤਰਕਸ਼ੀਲ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸੰਪੂਰਨ ਹੈ। ਇੱਕ ਵਰਗੀਕਰਨ ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਜਾਇਜ਼ ਹੋਵੇਗਾ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮਨਮਰਜ਼ੀ ਨਾ ਹੋਵੇ। ਜੇ ਹਰੇਕ ਸਮੂਹ ਵਿੱਚ ਸਮਾਨਤਾ ਅਤੇ ਇਕਸਾਰਤਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਕਾਨੂੰਨ ਪੱਖਪਾਤੀ ਨਹੀਂ ਬਣੇਗਾ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਅਜੀਬ ਸਥਿਤੀ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਏ ਕੁਝ ਅਚਾਨਕ ਹਾਲਾਤਾਂ ਕਾਰਨ ਇੱਕ ਜਮਾਤ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ

ਕੁਝ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਦੂਜਿਆਂ ਨਾਲੋਂ ਫਾਇਦਾ ਮਿਲਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਇਲਾਜ ਲਈ ਇਕੱਲਾ ਨਹੀਂ ਰੱਖਿਆ ਜਾਂਦਾ..."

22. ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦਾ ਇਹ ਦੱਸਣਾ ਜਾਇਜ਼ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹੇ ਸਖ਼ਤ ਮਾਮਲੇ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ ਜਿੱਥੇ ਅਪਾਹਜ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਮਾਪਿਆਂ/ ਸਰਪ੍ਰਸਤਾਂ ਦੇ ਜੀਵਨ ਕਾਲ ਦੌਰਾਨ ਵੀ ਸਾਲਾਨਾ ਜਾਂ ਇਕਮੁਸ਼ਤ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਭੁਗਤਾਨ ਦੀ ਲੋੜ ਪੈ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਉਦਾਹਰਨ ਲਈ, ਜਿੱਥੇ ਸਰਪ੍ਰਸਤ ਬਹੁਤ ਬੁੱਢਾ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ ਪਰ ਅਜੇ ਵੀ ਜ਼ਿੰਦਾ ਹੈ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਉਹ ਹੁਣ ਹੋਰ ਕਮਾਉਣ ਦੇ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਾਂ ਉਹ ਇੱਕ ਅਜਿਹਾ ਵਿਅਕਤੀ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜੋ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਸੀ ਅਤੇ ਉਕਤ ਸੇਵਾ ਤੋਂ ਸੇਵਾਮੁਕਤ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਆਮਦਨ ਦਾ ਕੋਈ ਸਰੋਤ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ, ਅਜਿਹੇ ਮਾਪੇ/ਸਰਪ੍ਰਸਤ ਲਈ ਆਪਣੇ ਅਪਾਹਜ ਬੱਚੇ ਦੀਆਂ ਡਾਕਟਰੀ ਲੋੜਾਂ ਦੀ ਦੇਖਭਾਲ ਕਰਨਾ ਮੁਸ਼ਕਿਲ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਜਦੋਂ ਉਸਨੇ ਪੂਰਾ ਪ੍ਰੀਮੀਅਮ ਅਦਾ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਵੀ ਅਪਾਹਜ ਵਿਅਕਤੀ ਸਿਰਫ ਇਸ ਲਈ ਕੋਈ ਸਾਲਾਨਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਕਿਉਂਕਿ ਅਜਿਹੇ ਅਪਾਹਜ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਮਾਪੇ / ਸਰਪ੍ਰਸਤ ਅਜੇ ਵੀ ਜ਼ਿੰਦਾ ਹਨ। ਅਜਿਹੀਆਂ ਹੋਰ ਵੀ ਕਈ ਸਥਿਤੀਆਂ ਹੋ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਹ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦਾ ਕੰਮ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਇਨ੍ਹਾਂ ਪਹਿਲੂਆਂ ਦਾ ਧਿਆਨ ਰੱਖੇ ਅਤੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 80DD ਵਿੱਚ ਲੋੜੀਂਦੀਆਂ ਸੋਧਾਂ ਕਰਕੇ ਢੁਕਵੀਂ ਵਿਵਸਥਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰੇ। ਦਰਅਸਲ, ਦਿਵਿਆਂਗ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਲਈ ਮੁੱਖ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੇ ਵੀ ਮਹਿਸੂਸ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਹੋਰ ਪੁਲਿਸ ਧਾਰਕਾਂ ਵਾਂਗ ਜੀਵਨ ਆਧਾਰ ਪਾਲਿਸੀ ਨੂੰ ਵੀ ਪ੍ਰਸਤਾਵਕ ਦੀ 55 ਸਾਲ ਦੀ ਉਮਰ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪਰਿਪੱਕ ਹੋਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਸਾਲਾਨਾ ਰਕਮ ਐਲਐਲਸੀ ਜਾਂ ਨੈਸ਼ਨਲ ਟਰੱਸਟ ਰਾਹੀਂ ਵੰਡੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ।

XXXXXX

23. ਉਪਰੋਕਤ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ, ਅਸੀਂ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਨੂੰ ਬੇਨਤੀ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਉਹ ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਉਜਾਗਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਪਹਿਲੂਆਂ ਸਮੇਤ ਸਾਰੇ ਪਹਿਲੂਆਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਇਸ ਵਿਵਸਥਾ 'ਤੇ ਮੁੜ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਅਤੇ ਢੁਕਵੀਆਂ ਸੋਧਾਂ ਕਰਨ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਤਲਾਸ਼ਣ।

ਦੇਵਿਕਾ ਗੁਜਰਾਲ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ।

ਡਿਸਕਲੇਮਰ: - ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਆ ਨਿਰਣਾਂ ਕੇਵਲ ਮੁਕਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ । ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ ਨਿਆ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਨ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ।

Prabhat Kiran, Advocate
D/923/2000
Bar Council of Delhi